

Tabellen afkomstig uit:

Zo doende 2019

Jaaroverzicht dierproeven en proefdieren van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

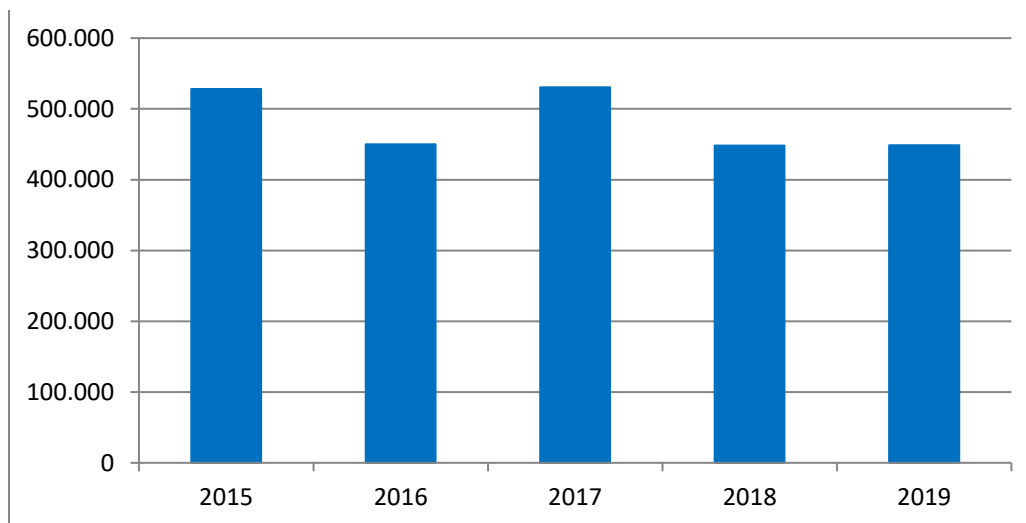
Leeswijzer bij analyses en tabellen Registratie proefdieren en dierproeven

Uitsluitend Nederlandse vergunninghouders registreren de categorie doden zonder voorafgaande handeling. Om de vergelijking met andere EU-landen in de toekomst te vereenvoudigen, is ervoor gekozen de categorie doden zonder voorafgaande handeling buiten de analyse te laten van de aspecten van dierproeven. Dit betekent dat alle volgende analyses en tabellen in hoofdstuk 4, inclusief de tabellen in de bijlagen 1 en 2, conform de EU-systematiek, steeds gebaseerd zijn op:

Het totaal aantal dierproeven geregistreerd in 2019 (= 448.656) min het aantal dieren gedood zonder voorafgaande handeling (= 48.706) is het aantal dierproeven voor de Europese registratie (= 399.950).

Waar vergelijking met voorgaande jaren mogelijk is, zijn die aantallen ook gecorrigeerd voor doden zonder voorafgaande handelingen. Op basis van de Europese registratie zijn in 2019 1.937 (0,5%) minder dierproeven uitgevoerd dan in 2018.

Afbeelding 2 Totaal aantal dierproeven in de jaren 2015 tot en met 2019.

Tabel 1

Aantallen dierproeven per diersoort 2017, 2018 en 2019

Diersoort	2017	2018	2019
Muizen	205.993	155.524	159.614
Ratten	91.537	91.579	81.603
Cavia's	5.816	11.443	9.108
Mongoolse gerbils	0	105	54
Syrische goudhamsters	1.035	911	684
Chinese dwerghamsters	12	0	0
Andere knaagdieren	736	668	1.066
Konijnen	9.764	13.788	13.298
Honden	909	1.016	550
Katten	200	120	171
Fretten	680	475	641
Andere roofdieren	270	84	81
Klauwaapjes	41	45	0
Resusapen	234	160	117
Java-apen	42	0	38
Paarden, ezels en kruisingen daarvan	173	146	135
Varkens	9.738	10.594	11.558
Geiten	259	125	321
Schapen	558	643	1.367
Runderen	3.833	3.607	4.214
Andere zoogdieren	155	225	294
Kippen, huishoenders	55.371	51.006	52.430
Andere vogels	21.482	13.884	13.911
Reptielen	294	125	1
Kikkers	9	0	0
Klauwkikkers	438	401	284
Amfibieën	60	0	720
Zebravissen	52.024	19.935	8.847
Andere vissen	15.887	25.286	38.843
Totaal	477.550	401.895	399.950

4.3.1 'Dieren dood of gedood na gebruik in fok' en 'dieren dood of gedood vóór gebruik in fok of dierproef'

De NVWA houdt ook toezicht op dieren die bij een vergunning houdende instelling aanwezig zijn en niet in dierproeven worden gebruikt (artikel 1.b.3.Wod). De NVWA vraagt instellingsvergunninghouders om de dieren te registreren die zijn doodgegaan of gedood zonder dat zij zijn gebruikt in een dierproef.

Sinds 2014 wordt bij deze dieren onderscheid gemaakt tussen *dieren die zijn doodgegaan of gedood na gebruik in fok* (bijvoorbeeld ouderdieren die zijn gebruikt voor de fok) en *dieren die zijn dood gegaan of zijn gedood vóór gebruik in fok of dierproef* (bijvoorbeeld vanwege ongeschiktheid voor gebruik in dierproeven).

In 2019 zijn 113.662 dieren dood gegaan of gedood na gebruik in fok en 329.105 dieren doodgegaan of gedood vóór gebruik in fok of dierproef (zie Tabel 5). Het totaal aantal dieren dat in 2019 is doodgegaan of gedood zonder te zijn gebruikt in fok of dierproef of na gebruik in fok is daarmee 442.767. Dit is een lichte stijging ten opzichte van 2018 (zie Tabel 4).

Tabel 3

Dieren doodgegaan of gedood na gebruik in fok of voor gebruik in fok of dierproef in 2019

	Dieren dood of gedood na gebruik in fok	Dieren dood of gedood vóór gebruik in fok of dierproef
'Gewone' dieren	26.921	40.776
Genetisch gewijzigde dieren	86.503	288.011
Waarvan muizen	42.036	220.202
Waarvan ratten	577	2512
Waarvan vissen	43.890	65.295
Dieren uit de wilde fauna	238	318
Totaal	113.662	329.105

Tabel 4

Dieren doodgegaan of gedood na gebruik in fok of voor gebruik in fok of dierproef van 2015 tot en met 2019

	2015	2016	2017	2018	2019
'Gewone' dieren	92.961	76.868	77.040	79.515	67.697
Genetisch gewijzigde dieren	313.180	361.786	371.127	357.924	374.514
Waarvan muizen	252.318	274.216	283.489	271.961	262.238
Waarvan ratten	3.093	4.209	3.215	3.691	3.089
Waarvan vissen	57.614	83.089	84.423	82.272	109.185
Dieren uit de wilde fauna	34	112	85	67	556
Totaal dieren dood vóór dierproef	406.175	440.766	448.252	437.506	442.767